

מתווה הגיוס של ביסמוט

אחרי שנים ארוכות של ואקום, חוסר ודאות, דחיות, והבטחות שלא התממשו, **לראשונה** מונחת על שולחן הכנסת הצעת חוק שמציעה פתרון אמיתי!

מתווה הגיוס של ביסמוט מאזן בין צורכי צה"ל לבין שמירת עולם התורה ומחזיר יציבות למדינת ישראל.

עושים היסטוריה - יחד!

"התורה הביאה אותי לפה - והצבא משאיר אותי פה. חוק הגיוס נמצא אצלי בבית, הבת שלי, חיילת עם כומתה אדומה, והבן שלי עם ציצית וכיפה שילמד בישיבה. צבא ותורה, השילוב הזה כל כך יפה ביחד. אני גאה בשניהם. אפשר לשלב בין השניים. יד אוחזת יד. אחד מחזק את השני.

חוק הגיוס הוא עניין לאומי - לא עניין פוליטי.
כלל עם ישראל למען כלל עם ישראל!"

(ח"כ בועז ביסמוט
ביום כניסתו לתפקיד יו"ר ועדת החוץ והביטחון)

עיקרי מתווה הגיוס של ביסמוט

1. הסדרה אמיתית

מתווה הגיוס של ביסמוט יוצר לראשונה הסדרה אמיתית, יציבה ומחייבת לסוגיית הגיוס של בני הציבור החרדי. המתווה מאזן בין צורכי צה"ל לבין שמירת עולם התורה, מחזיר יציבות למדינת ישראל ומחזק את השאיפה לשוויון בנטל בין כל חלקי החברה.

2. יעדי הגיוס

הוגדרו יעדים שנתיים ברורים ומחייבים, העולים בהדרגתיות משנה לשנה. מתווה גיוס היסטורי שיגייס בתוך שלוש שנים וחצי 23,000 חיילים חרדים - פי 3 מהממוצע בשלוש וחצי השנים האחרונות ופי 4 מהיעדים שנקבעו בהצעת החוק של ליברמן-גנץ.

3. שירות אזרחי-ביטחוני

המתווה כולל שירות אזרחי במסגרות ביטחוניות בלבד, שהצבא כבר מגייס אליהם: משטרה, שב"ס, שב"כ, ומוסד. שיבוץ למסלול זה מתאפשר רק לאחר שצה"ל בחן ולא מצא אפשרות להציב את המועמד בשירות סדיר, ומוגבל למכסה של 10% מהיעד השנתי.

4. סנקציות אישיות

החוק מפעיל סנקציות אישיות וכלכליות באופן מיידי כלפי מי שאינו מתייבב לשירות. מי שלא מתגייס - לא מקבל! במקרה של אי עמידה ביעד הגיוס השנתי, הסנקציות מתרחבות ומוחמרות. כך מבטיח החוק עמידה ביעדים ומחזק את האכיפה בפועל.

5. סנקציות מוסדיות

לצד הסנקציות האישיות, המתווה כולל מנגנון סנקציות מוסדיות שמופעלות באי עמידה ביעדי הגיוס. עם חקיקת החוק יוחזר רק 50% מתקציב הישיבות ורק בחלוף שנה וחצי ורק אם יגוייסו מעל 8,000 חרדים, יוחזר התקציב המלא. אי עמידה ביעד זה תוביל לביטול התקציב במלואו.

6. מנגנוני אכיפה ופיקוח נוקשים

ביקורות בישיבות אחת לשלושה חודשים, סמכות לשר הביטחון להסיר מהרשימה ישיבה שמנהליה מונעים מהתלמידים להתייבב לצו ראשון. נוסף על כך יוטלו עיצומים כספיים וקנסות פליליים על מסירת הצהרות כזב או דיווחי שקר באשר לתלמידים שאינם עומדים בחובת הנוכחות הנדרשת לדחיית שירות.

7. אחריות משותפת

החוק מקים ועדה מקצועית ייעודית שתפקח במקביל הן על עמידת הציבור החרדי ביעדי הגיוס והן על עמידת צה"ל בחובתו להפעיל מסלולי שירות מותאמים לבוגרי ישיבות, כולל מכינות קדם-צבאיות ושיבוץ המתחשב באורח החיים החרדי וממצה את הפוטנציאל של כל מועמד. הוועדה תדווח לכנסת באופן קבוע ותבטיח אחריות הדדית ופיקוח אפקטיבי על יישום המתווה.

8. הזדמנות לדף חדש

המתווה מסדיר את מצב הביניים שנוצר לאחר פקיעת ההסדר הקודם. נקבעה תקופת זמן שבה ניתן להסדיר מעמד בצורה חוקית ומסודרת, ללא הליכים פליליים. בתקופה זו תלמידי ישיבות יוכלו להתאים את מעמדם לחוק החדש, ועריקים שאינם מסוגלים להוכיח השתייכות למסלול ישיבתי יוכלו להתגייס באופן תקין וללא הליך פלילי.

9. עמידה ביעדים = הארכת החוק

המשך תוקפו של החוק מותנה בהשגת תוצאות אמיתיות בשטח. שר הביטחון רשאי להאריך את החוק לשנה נוספת, בתנאי שישנה עמידה גבוהה ועקבית ביעדי הגיוס - לפחות 95% בארבע מתוך שש שנות הגיוס האחרונות. אם תנאי זה לא מתקיים, החוק לא יוארך ויפקע.

ההבדלים בהצעות החוק

מתווה ביסמוט והקואליציה (תיקון הצעת החוק של ליברמן-גנץ)	הצעת החוק של ליברמן-גנץ (עברה בקריאה ראשונה בקדנציה הקודמת ע"י חברי האופוזיציה כיום, עליה הוחל דין הרציפות)	נושא
שנה וחצי ראשונה: 8,160, שנה שנייה: 6,840, שנה שלישית: 7,920, שנה רביעית: 8,500, שנה חמישית: 50% ממחזור הגיוס החרדי	שנה ראשונה: 1,566, שנה שנייה: 1,691, שנה שלישית: 1,827, שנה רביעית: 1,973, שנה חמישית: 2,131	יעדי גיוס
שירות אזרחי-ביטחוני יוכר רק בגופי ביטחון שצה"ל כבר מגייס אליהם: משטרה, שב"ס, שב"כ, ומוסד בלבד. היקף השירות מוגבל במכסה של 10% מהיעד השנתי.	מאפשר שירות לאומי-אזרחי שאינו מוגבל רק למסגרות ביטחוניות, אלא כולל מגוון רחב של תחומים אזרחיים: חינוך, רווחה, הגנת הסביבה, קהילה ועוד. השירות מוגבל למכסה גבוהה בהרבה - כ-25% מהיעד השנתי.	השירות האזרחי
אין אפשרות למסלולי שירות מקוצרים.	הצעת החוק איפשרה מסלולי שירות מקוצרים שנספרים כחלק מיעדי הגיוס השנתיים: שירות בכוחות הצלה במשך שלושה שבועות בלבד או שירות בצה"ל במשך שלושה חודשים בלבד.	שירות מקוצר
המתווה קובע יעדי גיוס עולים מדי שנה באחוז גבוה ולכן לראשונה בתולדות המדינה "הבריכה" תלך ותתרוקן.	הבריכה תתרוקן אך לא בשל גיוס, אלא בגלל פטורים מוקדמים ומסלולי שירות קצרים, שהוציאו את רוב הצעירים מהספירה בלי לשרת שירות מלא.	"ריקון הבריכה"
ההגדרה זהה לחלוטין, נותרה כפי שהיא בחוק ליברמן-גנץ.	בוגר מוסד חינוך חרדי הוא מי שלמד בין גיל 14 לגיל 18, שנתיים לפחות במוסד חינוך תרבותי ייחודי, או כל מסגרת לימודית לחרדים שהוגדרה כך בצו שר הביטחון ובאישור ועדת החוץ והביטחון.	הגדרת מיהו חרדי
המתווה קובע מנגנון ברור ומחייב. עם חקיקת החוק יוחזר רק מחצית התקציב של הישיבות ורק בחלוף שנה וחצי ועמידה ביעד גיוס של 8,160 חרדים, יקבלו הישיבות תקציב מלא. אי עמידה ביעד זה תוביל לביטול התקציב במלואו. הכסף שנחתך לא עובר לישיבות אחרות, לא מוקצה למטרות אחרות, ולא חוזר בתקציב של השנה הבאה.	נקבעו הפחתות כלליות גמישות יותר על אי עמידה ביעדי הגיוס. התמיכה לא נפסקת לחלוטין, אלא יורדת בהדרגה. ישיבות ממשיכות לקבל תמיכה משמעותית גם כשפערי הגיוס גדולים. ההפחתה לא כוונה ישירות לישיבות שלא עומדות ביעדים, והכסף שנחתך היה יכול לעבור למטרות אחרות או לחזור בתקציב של השנה הבאה.	הפחתת תמיכה בישיבות בשל אי עמידה ביעדים

תהליך חקיקת מתווה הגיוס

צעד אחר צעד

1 31 בינואר 2022 (הכנסת ה-24):

הצעת חוק הגיוס (תיקון 26), שיזמו בני גנץ ואביגדור ליברמן, עוברת בקריאה ראשונה. (בהמשך חוק זה ישמש כבסיס מחייב למתווה ביסמוט)

2 10 בינואר 2023 (הכנסת ה-25):

אביגדור ליברמן, מגיש מחדש את אותו החוק שעבר בקריאה ראשונה - הפעם מספסלי האופוזיציה.

3 11 ביוני 2024 - דין רציפות:

מליאת הכנסת מאשרת להחיל דין רציפות על אותה הצעת חוק של ליברמן-גנץ. המשמעות: החוק ממשיך מהמקום שבו הופסק בכנסת הקודמת, וחוזר לוועדת החוץ והביטחון להכנה לקריאה שנייה ושלישית. כל מתווה גיוס עתידי (כולל מתווה ביסמוט) יצטרך להתבסס על החוק הזה ולשמש לו מסגרת מחייבת להמשך החקיקה.

4 18 ביוני 2024 - 8 במאי 2025:

במשך שנה וחצי התקיימו 44 דיונים בהם לא הונח שום מתווה ולא הוצגה לוועדה אפילו טיוטה אחת לקידום סוגיית הגיוס.

5 12 באוגוסט 2025:

הדיון הראשון בנושא סוגיית הגיוס בראשות יו"ר הוועדה החדש, ח"כ בועז ביסמוט.

6 27 בנובמבר 2025:

יו"ר הוועדה, ח"כ בועז ביסמוט, מנחה את הצוות המקצועי להפיץ לחברי הוועדה את נוסח חוק הגיוס שגיבש, בתיאום מלא עם הייעוץ המשפטי וראש הממשלה ולאחר שקיים פגישות רבות עם נציגי צה"ל וגורמים מכל חלקי החברה.

7 01 בדצמבר 2025:

לראשונה מאז תחילת הדיונים על חוק הגיוס, מונח על שולחן הוועדה מתווה חוק להכנה לקריאה שנייה ושלישית. הוועדה תקיים דיונים שבמהלכם תתבצע הקראה מלאה של סעיפי הצעת החוק של ביסמוט, לצד תיקונים והשלמות במידה וידרשו עד לאישור הנוסח הסופי בוועדה.

8 המשך התהליך:

לאחר אישורו בוועדת החוץ והביטחון, החוק יעלה להצבעה במליאת הכנסת, יעבור בקריאה שנייה ושלישית, ויכנס לספר החוקים של מדינת ישראל.

עידן חדש! היסטוריה נכתבת!

עובדות מול פייק

1 "ההגדרה 'מיהו חרדי' הורחבה, גם מי שיצא בשאלה יכול להיחשב כחרדי"

ההגדרה לא הורחבה, היא בדיוק אותה הגדרה שהייתה בחוק ליברמן-גנץ, ומשמשת כבר שנים בכל גלגולי חוקי הגיוס. תפקידה הבלעדי של ההגדרה לקבוע על מי חלים יעדי הגיוס. זכאות לדחיית שירות נקבעת לפי תנאים מחמירים ונפרדים בחוק, מי שלא עומד בהם (לומד כיום בישיבה, עומד בחובת הנוכחות המלאה) מחויב בגיוס מלא, גם אם הוא עומד בהגדרת מיהו חרדי.

2 "אין מכסת לוחמים ותומכי לחימה"

בפגישות שהתקיימו במהלך גיבוש מתווה החוק, נציגי צה"ל הבהירו שאי אפשר לקבוע מכסת לוחמים ותומכי לחימה, מאחר ואין להם דרך לנבא מראש את הפרופיל הרפואי של המועמדים החרדים שיתייצבו ומי מהם כשיר לקרבי. השיבוץ ללחימה ייקבע לפי צורך מבצעי והתאמת המועמד בלבד - ולא בחקיקה. החוק מגדיר יעד גיוס כולל מתוכו צה"ל קובע את היקף השיבוץ ללחימה בהתאם לצרכיו המבצעיים.

3 "קיים כבר חוק גיוס היום"

כיום אין בישראל חוק גיוס. כל ההסדרים שנחקקו לאורך השנים נפסלו בבג"ץ, ועל הנייר קיימת חובת גיוס כללית שלא נאכפת. המציאות הוכיחה שגם אחרי שצה"ל שלח מעל 70 אלף צווי גיוס לחרדים, רק מעטים התייצבו. הדרך היחידה שתביא לתוצאות היא הסדרה חוקית ברורה, הנשענת על הידברות ובניית אמון.

4 "יעדי הגיוס לא מגדילים את המספר המתגייסים החרדים"

החוק מציב יעדי גיוס שנתיים שעולים בהדרגה ובאופן משמעותי. בתוך שלוש שנים וחצי יביא לגיוס של 23,000 חרדים: פי 3 מהמוצע ופי 4 מהיעדים שנקבעו בהצעת החוק של ליברמן-גנץ. חוק היסטורי שיגייס 50% ממחזור הגיוס החרדי בתוך חמש שנים. הניסיון בשנתיים האחרונות להגדיל את מספר המתגייסים החרדים ללא חוק, באמצעות פסקי דין, צווי גיוס ומעצרים - נכשל.

8 "כל הצווים שהוצאו בשנתיים האחרונות מבוטלים רטרואקטיבית"
אין בחוק הוראה שמבטלת צווים שהוצאו לפני חקיקתו. עם זאת, נקבעה הוראת מעבר המסדירה את תקופת הביניים שנוצרה לאחר פקיעת ההסדר הקודם. המתווה מגדיר פרק זמן ברור שבו ניתן להסדיר מעמד ללא הליכים פליליים: תלמידי ישיבות יוכלו להסדיר את מעמדם בהתאם לחוק החדש, ועריקים שלא יוכיחו זכאות לדחיית שירות יוכלו להתגייס בצורה מוסדרת.

5 "אין סנקציות אמיתיות"
החוק מפעיל סנקציות אישיות מיידיות על מי שלא מתייצב, חסימת יציאה מהארץ, אי-הוצאת רישיון נהיגה, שלילת מלגות לימודים וביטול הקלות מס. במקרה של אי עמידה ביעדים, מתווספות סנקציות רחבות: ביטול סבסוד מעונות, הנחות בתחבורה ודיור מוזל. בנוסף, מוטלות סנקציות מוסדיות: עם כניסת החוק לתוקף, יוחזרו רק 50% מתקציבן של הישיבות עד לעמידה מלאה ביעד הגיוס.

6 "יעדי הגיוס אינם עונים על צרכי צה"ל"

הטענה אינה נכונה. צה"ל עצמו מבהיר שהוא עדיין לא ערוך לקלוט את כל הצעירים החרדים בבת אחת, והוא נמצא בתהליך התאמות ופתיחת מסגרות. גם פקודות המטכ"ל שאמורות להסדיר את תנאי השירות של החרדים טרם אושרו, מה שמעכב את הליך גיוס החרדים לצה"ל.

7 "שירות אזרחי-לאומי ייספר ביעדי הגיוס"

לא נכון. רק שירות אזרחי-ביטחוני שהצבא כבר מגייס אליהם (משטרה, שב"כ, מוסד, שב"ס) ייכללו ביעדי הגיוס, וגם זאת בהיקף מוגבל של עד 10% מהיעד השנתי ורק למועמדים שצה"ל קבע כי אין אפשרות לשבצם לשירות צבאי סדיר. כל מסלול התנדבות אזרחי אחר מוערך ומבורך, אך אינו נחשב ליעדי הגיוס ע"פ החוק.

מתווה הגיוס של ביסמוט

שינוי אמיתי לא קורה ביום -
מתווה הגיוס של ביסמוט מתחיל עכשיו,
צעד אחר צעד.

יחד בונים עתיד!

